

Exam. Code : 108004

Subject Code : 2488

B.A. (Hons) Semester—IV

PSYCHOLOGY

(Social Psychology)

Paper—II

Time Allowed—3 Hours]

[Maximum Marks—100

SECTION—A

Note :— ALL questions are compulsory. Answer each question up to 5 lines. Each question carries 2 marks.

1. What is meant by social stratification ?
2. How is gesture a form of social stimulation ?
3. What is meant by social attraction ?
4. Define imitation.
5. What are the main features of closed groups ?
6. What is the influence of public opinion ?
7. What is the scope of Cultural Anthropology ?
8. What is meant by Secondary Group ?
9. What is meant by social interaction ?
10. What is meant by sympathy ?

SECTION—B

Note :— Attempt any FOUR questions. Each question carries 12 marks. Answer each question up to 2 pages.

11. Write a note on relationship between Psychology and Sociology.
12. Write a note on the concept of social control.
13. Define prejudice. What are the factors involved in the development of prejudice ?

14. Highlight the distinguishing characteristics of primary and secondary groups.
15. Write a detailed note on the scope of social psychology.
16. What is the nature and problems of Social Psychology ?

SECTION—C

Note :— Attempt any **TWO** questions. Each question carries **16** marks. Answer each question up to **5** pages.

17. Explain in detail the factors responsible for attitude change.
18. Write a note on social stimulation and its various types.
19. Explain the various forms of leadership. What are the characteristics of a good leader ?
20. What is the significance of institution, classes and castes in social organization ?

(Punjabi Version)

ਭਾਗ—ੳ

ਨੋਟ :— ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹਨ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ 5 ਲਾਈਨਾਂ ਤੱਕ ਦਿਉ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 2 ਅੰਕ ਹਨ।

1. ਸਮਾਜਿਕ ਸਤਰੀਕਰਨ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ?
2. ਇਸ਼ਾਰਾ (Gesture) ਸਮਾਜਿਕ ਉਤੇਜਨਾ ਦਾ ਇੱਕ ਰੂਪ ਕਿਵੇਂ ਹੈ ?
3. ਸਮਾਜਿਕ ਆਕਰਸ਼ਣ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ?
4. ਨਕਲੀ (Imitation) ਪਰਿਭਾਸ਼ਤ ਕਰੋ।
5. ਬੰਦ ਸਮੂਹਾਂ ਦੇ ਮੁੱਖ ਲੱਛਣ ਕੀ ਹਨ ?
6. ਜਨਤਾ ਦੀ ਰਾਇ ਦਾ ਕੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ ?
7. ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਮਾਨਵ-ਵਿਗਿਆਨ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇ-ਖੇਤਰ ਕੀ ਹੈ ?
8. ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਮੂਹ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ?
9. ਸਮਾਜਿਕ ਸੰਪਰਕ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ?
10. ਹਮਦਰਦੀ ਤੋਂ ਕੀ ਭਾਵ ਹੈ ?

ਭਾਗ—ਅ

ਨੋਟ :— ਕੋਈ ਚਾਰ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 12 ਅੰਕ ਹਨ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ 2 ਪੇਜਾਂ ਤੱਕ ਦਿਉ।

11. ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ ਅਤੇ ਸਮਾਜਸ਼ਾਸਤਰ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧਾਂ ਉਪਰ ਟਿਪਣੀ ਲਿਖੋ।
12. ਸਮਾਜਿਕ ਕੰਟਰੋਲ ਦੀ ਧਾਰਨਾ ਉਪਰ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।

13. ਪੂਰਵਾਗ੍ਰਹਿ (prejudice) ਨੂੰ ਪਰਿਭਾਸ਼ਤ ਕਰੋ। ਪੂਰਵਾਗ੍ਰਹਿ ਦੇ ਵਿਕਾਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਰਕ ਕੀ ਹਨ ?
14. ਪ੍ਰਾਈਮਰੀ ਅਤੇ ਸੈਕੰਡਰੀ ਸਮੂਹਾਂ ਦੀਆਂ ਖਾਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰੋ।
15. ਸਮਾਜਿਕ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇ ਖੇਤਰ ਉਪਰ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਟਿੱਪਣੀ ਲਿਖੋ।
16. ਸਮਾਜਿਕ ਮਨੋਵਿਗਿਆਨ ਦੀ ਪ੍ਰਕ੍ਰਿਤੀ ਅਤੇ ਸਮੱਸਿਆਵਾਂ ਕੀ ਹਨ ?

ਭਾਗ—ਬ

ਨੋਟ :— ਕੋਈ ਦੋ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 16 ਅੰਕ ਹਨ।
ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦਾ ਉੱਤਰ 5 ਪੇਜਾਂ ਤੱਕ ਦਿਉ।

17. ਰਵੱਈਏ ਤਬਦੀਲੀ ਲਈ ਜ਼ਿੰਮੇਦਾਰ ਕਾਰਕਾਂ ਉਪਰ ਵਿਸਥਾਰਪੂਰਵਕ ਲਿਖੋ।
18. ਸਮਾਜਿਕ ਉਤੇਜਨਾ ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮਾਂ ਉਪਰ ਟਿੱਪਣੀ ਲਿਖੋ।
19. ਲੀਡਰਸ਼ਿਪ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਰੂਪਾਂ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ। ਇੱਕ ਚੰਗੇ ਲੀਡਰ ਦੀਆਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ਤਾਵਾਂ ਕੀ ਹਨ ?
20. ਸਮਾਜਿਕ ਸੰਗਠਨ ਵਿੱਚ ਸੰਸਥਾ, ਕਲਾਸ ਅਤੇ ਜਾਤੀਆਂ ਦੀ ਕੀ ਸਾਰਥਕਤਾ ਹੈ ?

(Hindi Version)

भाग—क

नोट :— सभी प्रश्न अनिवार्य हैं। प्रत्येक प्रश्न का उत्तर 5 लाइनों तक दीजिए। हर प्रश्न के 2 अंक हैं।

1. सामाजिक स्तरीकरण से क्या अभिप्राय है ?
2. इशारा (Gesture) सामाजिक उत्तेजना का एक रूप कैसे है ?
3. सामाजिक आकर्षण से क्या अभिप्राय है ?
4. नकली (Imitation) परिभाषित कीजिए।
5. बंद समूहों के मुख्य लक्षण क्या हैं ?
6. जनता की राय का क्या प्रभाव है ?
7. सांस्कृतिक मानव-विज्ञान का विषय-क्षेत्र क्या हैं ?

8. माध्यमिक समूह से क्या अभिप्राय है ?
9. सामाजिक संपर्क से क्या अभिप्राय है ?
10. सहानुभूति से क्या अभिप्राय है ?

भाग—ख

नोट :— कोई चार प्रश्न करो। प्रत्येक प्रश्न के 12 अंक है।
प्रत्येक प्रश्न का उत्तर 2 पृष्ठों तक दीजिए।

11. मनोविज्ञान और समाजशास्त्र के मध्य संबंधों पर टिप्पणी लिखिए।
12. सामाजिक नियंत्रण की अवधारणा पर टिप्पणी लिखिए।
13. पूर्वाग्रह (Prejudice) को परिभाषित कीजिए। पूर्वाग्रह के विकास के सम्मिलित कारक क्या हैं ?
14. प्राथमिक तथा माध्यमिक समूहों की विशिष्ट विशेषताओं को उजागर कीजिए।
15. सामाजिक मनोविज्ञान के विषय-क्षेत्र पर विस्तारपूर्वक टिप्पणी लिखिए।
16. सामाजिक मनोविज्ञान की प्रकृति और समस्याएं क्या हैं ?

भाग—ग

नोट :— कोई दो प्रश्न करो। प्रत्येक प्रश्न के 16 अंक है। प्रत्येक प्रश्न का उत्तर 5 पृष्ठों तक दीजिए।

17. रवैया परिवर्तन के लिए जिम्मेदार कारकों पर विस्तारपूर्वक लिखिए।
18. सामाजिक उत्तेजना तथा इसके विभिन्न प्रकारों पर टिप्पणी लिखिए।
19. नेतृत्व की विभिन्न रूपों की व्याख्या कीजिए। एक अच्छे नेता की विशेषताएं क्या हैं ?
20. सामाजिक संगठन में संस्था, क्लास तथा जातियों की क्या सार्थकता है ?